

**Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

24 mai 2024
nr. 87/5

mun. Chișinău

Completul de Examinare a Contestațiilor nr.2 al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte	Angela Bostan
Membrii	Ruxanda Pulbere
	Angela Otean

examinând contestația depusă de petiționarii Negură Ion și Negură Nadejda împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 196s-263p/m din 03 aprilie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 05 februarie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Aramă Sofia de la Judecătoria Cimișlia (sediul central) și Timofți Vladimir (în demisie), Cobzac Elena (în demisie), Plămădeală Ghenadie (în demisie), Guzun Ion (în demisie), Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu, Talpă Boris, Țurcan Anatolie, Toma Nadejda (în demisie), Catan Liliana (în demisie), Diaconu Iurie (în demisie), Boico Victor (în demisie), Mânăscută Igor, Puica Viorica, Parfeni Oxana, Malanciuc Ion de la Curtea Supremă de Justiție,

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

La 20.02.2023 sub nr. 263 p/m la Consiliul Superior al Magistraturii a fost înregistrată sesizarea înaintată de către cet. Nadejda Negură și cet. Ion Negură în care se contestă acțiunile judecătorilor Vladimir Timofți (în demisie), Elena Cobzac (în demisie), Ghenadie Plămădeală (în demisie), Ion Guzun (în demisie), Nadejda Toma (în demisie), Liliana Catan (în demisie), Iurie Diaconu (în demisie), Victor Boico (în demisie), Ghenadie Eremciuc, Sergiu Daguța, Boris Talpă, Anatolie Țurcan, Igor Mânăscută, Oxana Parfeni, Ion Malanciuc, Oxana Parfeni și Viorica Puică (transferată la Curtea Constituțională) din cadrul Curții Supreme de Justiție, dar și a Președintelui -interimar a Judecătoriei Cimișlia Aramă Sofia și Președintele Judecătoriei Comrat Botezatu Igor și repartizată spre examinare către Inspecția Judiciară.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal nr.196s - 263 p/m din 26.02.2024, sesizarea a fost distribuită pentru verificare inspectorului-judecător, Vladimir Brașoveanu.

La 22.02.2023 sub nr. 277 p/m la Consiliul Superior al Magistraturii a fost înregistrată adresarea înaintată de către cet. Nadejda Negură și cet. Ion Negură, remisă alăturat de către Consiliul Superior al Procurorilor (nr. 1-5p/24-326 din 13.02.24), **pentru a decide asupra modului de examinare în ordinea controlului ierarhic superior**, adresare înaintată de cet.cet.Ion și Nadejda Negură (înregistrată la Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor cu nr.362 din 06.02.2024), prin care se manifestă dezacordul cu ordonanța procurorului în Secția proceduri non-penale și implementare CEDO a Procuraturii Generale, Alina Vochin, din 22.01.2024, prin care s-a refuzat în primirea sesizărilor ce vizează pretense acțiuni ilegale ale judecătorilor Curții Supreme de Justiție Vladimir Timofți (în demisie), Elena Cobzac (în demisie), Ghenadie Plămădeală (în demisie), Ion Guzun (în demisie), Nadejda Toma (în demisie), Liliana Catan (în demisie), Iurie Diaconu (în demisie), Victor Boico (în demisie), Ghenadie Eremciuc, Sergiu Daguța, Boris Talpă, Anatolie Țurcan, Igor Mânăscută, Oxana Parfeni, Ion Malanciuc, Oxana Parfeni și Viorica Puică (transferată la Curtea Constituțională) din cadrul Curții Supreme de Justiție și a judecătorului Judecătoriei Cimișlia, sediul Centru, Sofia Aramă.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal nr.207s - 277 p/m din 26.02.2024, sesizarea a

fost distribuită pentru verificare inspectorului-judecător, Vladimir Brașoveanu.

Potrivit art. 19 alin. (3) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în cazul în care mai multe sesizări se referă la aceeași faptă și la același judecător, sesizările se conexează.

Din conținutul sesizărilor parvenite, s-a constatat că se referă la același judecător, cu referire la aceeași faptă și în conformitate cu art. 19 alin. (3) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, prin încheierea din 09.04.2024 s-a dispus conexarea într-o singură procedură a sesizărilor înaintate de cet. Nadejda Negură și cet. Ion Negură nr.196s - 263 p/m din 26.02.2024, nr.207s - 277 p/m din 26.02.2024 cu atribuire procedurii numărului unic nr. 196s - 263 p/m.

Petenții cet. Nadejda Negură și cet. Ion Negură în sesizarea înregistrată, la general indică că pe parcursul anilor 2022- 2023 prin intermediul Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Comrat, Judecătoriei Cimișlia, au fost strămutate 28 procese penale, conform art. 313 CPP a RM și 2 procese civile.

Indică că la soluționarea strămutării cauzelor date nu s-a ținut cont și de faptul că deplasarea lor a lui Nadejda Negură și Ion Negură nu întodeauna a fost comodă. La general indică că deciziile de strămutare a cauzelor s-au adoptat cu încălcarea legislației în vigoare fără a ține cont de opinia lor. Majoritatea dosarelor au fost strămutate către Judecătoria Comrat, dar de fapt petenților le-ar fi fost comod strămutarea lor către Judecătoria Hîncești unde se pot deplasa mai ușor.

Astfel consideră că judecătorii nominalizați se fac pasibili de răspundere disciplinară prin prisma prevederilor Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Poziția Inspecției Judiciare

Sesizarea a fost examinată sub aspectul existenței sau inexistenței temeiurilor de abateri disciplinare în acțiunile judecătorilor vizați în sesizare.

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, verificarea sesizării reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se efectuează de către inspectorii-judecători în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării. Termenul de verificare a sesizării poate fi prelungit de inspectorul principal cu cel mult 15 zile, la cererea inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive întemeiate care justifică prelungirea termenului.

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probe administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată.

Din conținutul sesizării reține Inspecția judiciară că, autorii sesizării cet. Nadejda Negură și cet. Ion Negură expun la general dezacordul cu hotărârile adoptate, cu modul și acțiunile judecătorilor nominalizați în sesizare la examinarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor.

Astfel invocă faptul că judecătorii sesizați ar fi părținitori cu oponentii cu care se află în litigii judiciare, fără să aducă careva probe în sensul dat.

Inspecția judiciară verifică argumentele din sesizare sub aspectul existenței sau inexistenței elementelor abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. lit. a), b), d), e) f) g), h) i), k), l), m'), n), p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Din analiza specificărilor din sesizare, se deduce lipsa totală a oricare date temeinice care să confirme bănuiele rezonabile a existenței abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. lit. a), b), d), e) f) g), h) i), κ), l), m'), n), p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Prin argumentele invocate în sesizare împotriva acțiunilor judecătorului, nu au fost demonstrate elementele abaterilor disciplinare pretinse, or, pe parcursul examinării cauzelor, potrivit normelor

procedural-civile, la caz, judecătorii apreciază probele în conformitate cu propria lui convingere.

Relevante speței sunt și statuările recomandării CM/REC (2010) 12: „68. Nu poate fi antrenată răspunderea penală a unui judecător pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor, cu excepția cazurilor de rea-credință ...Judecătorii nu trebuie să fie responsabili personal în cazul în care decizia lor este infirmată sau modificată într-o cale de atac.”

În Avizul nr. 18 (2015) privind poziția puterii judecătorești și relațiile ei cu celelalte puteri ale statului în democrația modernă, CCJE a afirmat că sarcinile de interpretare a legii, de analizare a probelor și de evaluare a faptelor, îndeplinite de un judecător pentru a soluționa cazurile, nu trebuie să dea naștere la răspunderea judecătorului decât în cazuri de rea-credință, intenție, culpă sau neglijență gravă dovedită.

În Hotărârea nr. 23 din 25 iulie 2016, Curtea Constituțională a reținut la pct. 56 și 58 că, puterea judecătorească este unul dintre cei trei piloni fundamentali ai statului democratic modern, egali ca importanță. Pentru a-și putea îndeplini îndatoririle pe care le are, puterea judecătorească trebuie să fie independentă față de puterea legislativă și executivă, fapt care implică libertate față de orice influență care poate fi exercitată de acestea.

De asemenea, independența sistemului judiciar în ansamblul său garantează independența individuală a judecătorilor. Aceasta trebuie să existe în raport cu societatea în general și cu părțile din orice litigiu asupra căruia judecătorii trebuie să se pronunțe. Independența judecătorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul personal al judecătorilor, ci este o garanție împotriva presiunilor exterioare în luarea deciziilor, fiind justificată de necesitatea de a permite judecătorilor să-și îndeplinească rolul lor de gardieni ai drepturilor și libertăților omului. Astfel, independența judecătorului este un aspect fundamental al statului de drept și garanția unui proces echitabil.

Iar, în Hotărârea nr. 12 din 28 martie 2017, Curtea Constituțională a relevat la pct. 68-79, 86, 89 că, *simpla interpretare a legii, stabilire a faptelor sau apreciere a probelor de către judecători pentru a soluționa cauzele nu trebuie să genereze răspunderea civilă, penală sau disciplinară, chiar și în caz de neglijență ordinară*. Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Răspunderea civilă (sau penală) poate limita discreția unui judecător de a interpreta și de a aplica legea. *Prin urmare, răspunderea judecătorilor nu trebuie să se extindă asupra interpretării legale pe care o adoptă în procesul de examinare judiciară. Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, răspundere penală sau răspundere civilă.*

Curtea reține că, deși există un anumit element de discreție la interpretarea legilor, stabilirea faptelor și aprecierea probelor, intima convingere a judecătorului urmează să opereze în limita cadrului legal. Intima convingere a judecătorului în luarea unei decizii nu are sensul unei simple opinii subiective a judecătorului, ci acela al certitudinii dobândite de acesta în mod obiectiv, pe bază de probe indubitabile.

Analizând circumstanțele factice invocate de autorul sesizării, prevederile și jurisprudența menționată supra, nu pot fi reținute alegațiile autorului sesizării precum că judecătorul a încălcat prevederile Legii. Or, interpretarea normelor de drept și coroborarea probelor administrate reprezintă elemente ale raționamentului logico-juridic. Interpretarea normelor este o operațiune rațională și logică de determinare a înțelesului și conținutului acestora, iar coroborarea probelor reprezintă un proces intelectual de evaluare a acestora, în urma căruia judecătorul stabilește situația de fapt ce urmează să o încadreze în drept.

Este de evidențiat faptul că, caracterul intenționat sau neglijența gravă reprezintă o condiție *sine qua non* pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului în temeiul art. 4 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 178.

În cauza menționată a fost efectuată justiția în instanță, în numele legii, de instanța judecătorească

competență prin judecător numit în funcție în modul stabilit de lege, cu respectarea reglementărilor legislației procedurale. Încheierile/Hotărârea/Deciziile contestate au fost emise de judecător în mod **independent** și imparțial, a acționat fără restricții, influențe, presiuni, amenințări, intervenții directe sau indirecte din partea oricărei autorități și/sau a participanților la proces.

CSM și Inspekția judiciară nu sunt instanțe judecătorești și nu au competența legală de a se implica în procesul de judecare a cauzelor pe rolul instanțelor judecătorești, de a se expune asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise în cauzele judecate. În caz contrar, intervenirea în examinarea cauzei, expunerea în privința hotărârii adoptate, aprecierea probelor din dosar și a legalității actelor judecătorești adoptate, verificarea corectitudinii aplicării legislației, etc., ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției și atribuire a competențelor instanței de judecată la înfăptuirea justiției, ce nu se admite.

Hotărârea/încheierea judecătorească pronunțată urmare a judecării cauzei, poate fi contestată în modul și termenul stabilit de lege, drept de care dispune partea în proces, dar nicidecum nu prin intermediul depunerii sesizării Inspekției judiciare cu cerința de tragere la răspundere disciplinară a judecătorilor pentru că a emis în cauza respectivă încheieri/hotărâri cu care dânsul și exprimă dezacordul.

Din cele relatate în rezultatul verificării sesizării, prin probele administrate s-a constatat cu certitudine că, faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare pretinse, reglementate prin art.4 alin.(1) lit. a), b), d), e) f) g), h) i), κ), l), m¹), n), p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, astfel constituie temei pentru respingerea sesizării ca neîntemeiate.

Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia Inspekției Judiciare nr. 196s-263p/m din 03 aprilie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 05 februarie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Aramă Sofia de la Judecătoria Cimișlia (sediul central) și Timofti Vladimir (în demisie), Cobzac Elena (în demisie), Plămădeală Ghenadie (în demisie), Guzun Ion (în demisie), Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu, Talpă Boris, Țurcan Anatolie, Toma Nadejda (în demisie), Catan Liliana (în demisie), Diaconu Iurie (în demisie), Boico Victor (în demisie), Mânăscurtă Igor, Puica Viorica, Parfeni Oxana, Malanciuc Ion de la Curtea Supremă de Justiție, petiționarii Negură Ion și Negură Nadejda a depus contestație.

Aprecierea Completului de Examinare a Contestațiilor

Potrivit legislației, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care în rezultatul verificărilor argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii abaterii disciplinare de către judecător.

Pentru a reține săvârșirea unei abaterii disciplinare, necesită stabilit dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, inclusiv în special latura obiectivă și subiectivă, iar în lipsa unui dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Potrivit principiilor generale ale dreptului, nimeni în afara instanțelor judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise. Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Independența judecătorului impune și condiția protejării lui de orice influențe, amenințări, să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual, dar nu în dependență de alți factori, de presiuni, diverse critici, etc.

Tot în acest sens, judecătorul în procesul judecării cauzei trebuie să decidă liber, fără influență, presiune sau amenințare, iar concluziile, opinia care și-o formează la efectuarea justiției nu poate fi

cenzurată, decât în ordinea căilor de atac ordinare și/sau extraordinare prevăzute de lege, dar nicidecum nu în cadrul unei verificări disciplinare.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul ad-hoc de Examinare a Contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge contestația petiționarilor Negură Ion și Negură Nadejda împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 196s-263p/m din 03 aprilie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 05 februarie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Aramă Sofia de la Judecătoria Cimișlia (sediul central) și Timofți Vladimir (în demisie), Cobzac Elena (în demisie), Plămădeală Ghenadie (în demisie), Guzun Ion (în demisie), Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu, Talpă Boris, Țurcan Anatolie, Toma Nadejda (în demisie), Catan Liliana (în demisie), Diaconu Iurie (în demisie), Boico Victor (în demisie), Mânăscurtă Igor, Puica Viorica, Parfeni Oxana, Malanciuc Ion de la Curtea Supremă de Justiție.

2. Hotărârea poate fi contestată la CSM în termen de 15 zile de la data primirii hotărârii motivate.

3. Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Angela Bostan
Membrii	/semnătura/	Ruxanda Pulbere
	/semnătura/	Angela Otean